

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 5 – Ettevõtluse arendamine COVID-19 põhjustatud kriisist väljumiseks

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse kriis on avaldanud Harjumaa maaelu arengule olulist mõju. COVID-19 põhjustatud kriisi negatiivsete majanduslike tagajärgedega toimetulemiseks ning kriisi taaspuhkemise ärahoidmiseks on vajalik teha investeeringuid, mille abil leevendada COVID-19 põhjustatud kriisi mõju maaelu arengule. Suurt mõju on avaldanud nii kriisi ohjamiseks seatud piirangud kui ka muutused inimeste käitumises.

Meetme eesmärgiks on toetada ettevõtteid, mille majandustegevust on negatiivselt mõjutanud COVID-19 põhjustatud kriis. Meetme sihtgrupiks on need ettevõtted, kelle konkurentsivõime parandamine on oluline, et kohaneda COVID-19 mõjudega (lisavõimaluste, -ruumide loomine hajutamise suurendamiseks, välialade suurem kasutamine jms). Eesmärk on tagada nende ettevõtete jätkusuutlikkus ning konkurentsivõime, kes on enim koroonakriisist mõjutada saanud.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldeesmärk (vastab strateegia eesmärgile 2): Ettevõtluses panustab kohalike ressursside keskkonnaga kooskõlas kasutamine ja valdkonna-ülene koostöö otseselt piirkonna konkurentsivõime tõusu;

Meetme spetsiifiline eesmärk: Toetada MTÜ Ida-Harju Koostöökoda tegevuspiirkonnas ettevõtete taastumist COVID-19 negatiivse mõju tagajärgedest läbi toodete/teenuste ja/või lahenduste loomise, arendamise või kohandamise.

4. Toetatavad tegevused²

Toetatavad tegevused:

- Kohalikul ressursil ja toorainel põhineva väikeettevõtluse arendamine, uute toodete ja teenuste loomine
- Toodete ja teenuste arendamiseks investeeringud ehitistesse, rajatistesse, taristusse, sisustusse ja seadmetesse (ehitus, renoveerimine, seadmete, masinate, inventari ost)
- Investeeringud immateriaalsesse põhivarasse, tarkvaralahenduste ja programmide ostmine,

veebilehe või uute arenduste loomine.

- Ühisturunduse ja koostöövõrgustike arendamisega seotud kulud

Mittetoetatavad tegevused/kulud:

Ehitusprojekteerimine (ei toetata ka muu ehitustegevuse osaks olevat projekteerimist);

Tööjõu rent;

Tooraine ostmine;

Üksikettevõtte turunduskulud (eeldatud on, et turundustegevustes osaleb vähemalt kaks ettevõtjat/organisatsiooni);

Järgmiste EMTAK teise taseme koodide alla kuuluvaid tegevusi: 05 – 09; 64 – 66; 68 – 71; 78; 92

Kõik muud Leader määruuses toodud mitteabikõlblikud tegevused ja kulud.

Meetme sihtgrupp (kes saab toetust taotlelda):

- kuni 50 töötajaga äriühing
- füüsilisest isikust ettevõtja
- ettevõtlusega tegelev mittetulundusühing

Taotlejaks ei saa olla: kohalik omavalitsus, sihtasutus, riigile või kohalikule omavalitsusele kuuluv äriühing, erakond, välisriigis registreeritud organisatsioon.

Toetuse taotleja peab tegutsema MTÜ Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkonnas
Projektist kasusaajad peavad olema Ida-Harju Koostöökoja piirkonna elanikud ja/või organisatsioonid.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Projektitoetuse taotleja peab taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel täitma kõiki vastavas maaeluministri määruses esitatud tingimusi.

Meetmest 5 projektitoetuse taotleja peab lisaks vastava maaeluministri määruse poolt esitatud tingimustele täitma järgmisi nõudeid:

- Iga taotleja saab esitada meetme **ühte voo** ühe projektitoetuse taotluse;
- Projektitoetuse taotleja peab **esitama tegevusgrupi poolt kehtestatud vormil projekti kirjelduse ja eelarve**
- Ehitustegevust sisaldava projekti puhul peab taotleja koos taotlusdokumentidega esitama **ehitusloa** (juhul kui see on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt);
- **Juhul kui taotletakse toetust ehitustegevuseks, mis seaduse või Leader määruse kohaselt ei nõua ehitusteatist, ehitusluba ega ehitusprojekti esitamist**, esitab taotleja koos taotlusdokumentidega joonised ja info planeeritava ehitustegevuse (remont, rekonstrueerimine vms) koha, mahu jms kohta. Info peab olema esitatud sellisel kujul, et hindajal on võimalik detailselt aru saada planeeritava tegevuse olemusest ja mahust, vajaliku ehitusmaterjali

mahust (hindamaks hinnapakumuse / hinnakalkulatsiooni realistlikkust);

- Taotleja peab läbima **nõustamise kohaliku tegevusgrupi poolt kinnitatud nõustaja juures**, kes annab nõustamise läbimise kohta vastava kinnituskirja. Kinnituskiri peab olema lisatud projektitoetuse taotlusele;
- Projektitoetuse taotleja peab esitama **äriplaani (investeeringuprojektide puhul) või turundusplaani (turundustegevuste puhul)**;
- Ettevõtte 2020 ja/või 2021 aasta majandustulemused peavad olema negatiivselt mõjutatud COVID-19 põhjustatud kriisist, selleks peab projektitoetuse taotleja esitama vastava tõendusmaterjali - **2019. ja 2020. kinnitatud majandusaasta aruanded ja 2021 aasta kasumiaruande ja bilansi**.
- Projektitoetust taotleva organisatsiooni esmaregistreerimine äriregistris peab olema 01.01.2019 või varasem;
- Projektitoetuse saajal on kohustus peale projekti lõppu täita ja esitada tegevusgrupi poolt ettenähtud vormil **seirearuanne** ning võimaldada järelseire tegemist kuni 5.a. peale projekti lõppu.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetuse määr olenemata taotleja juriidilisest vormist on antud meetmes **maksimaalselt 60% toetatava tegevuse abikõlblikust kogumaksumusest**;

Projektitoetuse miinimumsumma on **3 000** eurot;
Projektitoetuse maksimumsumma on **20 000** eurot.

7. Viide sihtvaldkonnale

Prioriteet 6 - sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine, sh:

6A - tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;

6B - maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

6C - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.

Prioriteet 3 - toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses, sh:

3A - toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja -organisatsioonide ning tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

Prioriteet 6 - sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu

edendamine.

Prioriteet 3 - toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses.

Seosed LEADER spetsiifiliste eesmärkidega:

Sotsiaalse kaasatuse edendamine luues uusi töökohti, kaasates kohaliku arengu strateegia ettevalmistamise ja elluviimise protsessi kohalikud elanikud ning parandades teenuste kättesaadavust muuhulgas läbi IT-teenuste parema kättesaadavuse;

Ettevõtjate konkurentsivõime tõstmine, eelkõige läbi ühistel tegevustel põhinevate tegevuste rakendamise;

Piirkondlike eripärade parem rakendamine, sh kohaliku toidu arendamine;

Uuenduslike lahenduste leidmise ja kasutuselevõtu soodustamine;

Kohaliku tasandi valitsemise parendamine läbi erinevate osapoolte kaasamise.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite numbrid, mis antud meetmega seonduvad: 14 (teadmussiire ja teavitus); 17 (investeeringud materiaalsesse varasse); 19 (põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng); 20 (Põhiteenused ja küla-uuendus maapiirkondades); 27 (tootjarühmade- ja -organisatsioonide loomine);

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

COVID-19 negatiivsest mõjust taastunud ettevõtete arv: 10

Teostatud projektide arv: 10

Säilitatud või taastatud töökohtade arv: 10

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Kvalifitseerumiskriteerium: Taotlus aitab kaasa meetme eesmärkide saavutamisele - hinnatakse JAH/EI skaalal. Juhul kui hindajatest 50% või rohkem vastab "EI," kõrvaldatakse taotlus edasiselt hindamiselt.

Sisulised hindamiskriteeriumid:

Covidi-19 põhjustatud kriisi mõju ettevõttele – osakaal 25%

Finantsprognooside realistlikkus, projekti elluviimise tõenäosus ja teostatavus - osakaal 25%

Kohaliku ressursi kasutamine - osakaal 10%

Töökohtade säilitamine - osakaal 10%

Projekti tulemuse innovaatilisus/uuenduslikkus - osakaal 10%

Uute toodete või teenuste lisandumine - osakaal 10%

Projekti tulemusel tekkiv koostöö - osakaal 10%

Hindamisel rakendatakse 5 punkti skaalat ja 50% lävendit – vähem kui 50% maksimaalsetest võimalikest hindepunktidest saanud projekti osas PRIA-le projekti rahastamise ettepanekut ei tehta.

Hindepunktide selgitused:

1.COVID-19 põhjustatud kriisi mõju ettevõttele	
1	COVID-19 kriisi mõju ettevõttele ei ole selgelt kirjeldatud. Puuduvad seosed riiklike piirangute ja ettevõtte tegevuse vahel. 2021 ja/või 2020 majandusnäitajad on jäänud 2019 aastaga samale tasemele või on paranenud. Tööjõukulud samal tasemel või suurenenud. Müügitulu on langenud, kuid langus ei ole otseslt seotud COVID-19 põhjustatud kriisiga.
2	COVID-19 kriisi mõju ettevõttele on kirjeldatud. Müügitulu on 2020 ja/või 2021 aastal võrreldes 2019 aastaga langenud kuni 20%. Müügitulu languse põhjused ei ole selgelt seotud COVID-19 põhjustatud kriisiga.
3	COVID-19 kriisi mõju ettevõttele on kirjeldatud. Müügitulu on 2020 ja/või 2021 aastal võrreldes 2019 aastaga langenud 21%-30%. Müügitulu langus on otseselt seotud COVID-19 kriisi mõjudega.
4	COVID-19 kriisi mõju ettevõttele on kirjeldatud. Müügitulu on 2020 ja/või 2021 aastal võrreldes 2019 aastaga langenud 31%-40%. Müügitulu langus on otseselt seotud COVID-19 kriisi mõjudega. Kirjeldatud on kas ja kuidas on muutunud tööjõukulud, välja on toodud numbrilised näitajad. Kirjeldatud on COVID-19 kriisi mõju, mis otseselt ei kajastu müügitulu muutuses, kuid on ettevõttele oluline. Näites miks ei ole saadud plaanitud äriplaani ellu viia (näit tarneraskused, välispartnerid suletud Covidi tõttu, ettevõtte ise suletud jne).
5	COVID-19 kriisi mõju ettevõttele on selgelt välja toodud, esitatud on numbrilised näitajad. Müügitulu on 2020 ja/või 2021 aastal võrreldes 2019 aastaga langenud rohkem kui 41%. Kirjeldatud on tööjõukulude muutumist, kas on tulnud töötajaid koondada või palkasid vähendada, mida on tehtud töötajate ja töökohtade säilitamiseks. Välja on toodud inimeste arv ja tööjõukulude suurus. Kirjeldatud on riiklike abimeetmete sobimist/mitte sobimist ettevõttele kriisi abivahenditena ja nende kasutamist ja suurust. Selgelt on kirjeldatud COVID-19 kriisi mõju, mis otseselt ei kajastu müügitulu muutuses, kuid on ettevõttele oluline. Näites miks ei ole saadud plaanitud äriplaani ellu viia (näit tarneraskused, välispartnerid suletud Covidi tõttu, ettevõtte ise suletud jne).
2. Finantsprognoside realistlikkus, projekti elluviimise tõenäosus ja teostatavus	
1	Eelarve ei ole detailne. Äriplaani või turundusplaani, projekti kirjelduse ja eelarve vahel puuduvad seosed. Omafinantseeringu ja käibevahendite allikad on puudu / segased / ebarealistlikud. Riskianalüüs puudu, riskid maandamata. Omafinantseeringu määr on minimaalne nõutav.
2	Eelarve ei ole detailne. Äriplaani / turundusplaani, projekti kirjelduse ja eelarve vahel on osaliselt seosed, kuid esinevad ebakõlad projekti kirjelduse, eelarve ja äriplaani / turundusplaani vahel. Omafinantseeringu ja käibevahendite allikad on üldsõnalised või vajavad täpsustamist (nt ühesõnaline "omavahenditest" või on omafinantseeringu allikaks märgitud laen, kuid taotleja laenuvõimet ei ole hinnatud). Riskianalüüs puudu, riskid maandamata. Omafinantseeringu määr on minimaalne nõutav.
3	Eelarve ja tegevuskava on kirjeldatud. Äriplaani / turundusplaani, projekti kirjelduse ning eelarve vahel on seosed. Investeeringuprojekti puhul kajastub planeeritav investeering

	selgelt äriplaanis. Omafinantseerimise ja käibe vahendite allikad on välja toodud. Riskid on osaliselt kirjeldatud ja maandamine kirjeldatud. Omafinantseeringu määr on enam kui 40%.
4	Eelarve ja tegevuskava on detailsed. Äriplaani / turundusplaani, projekti kirjelduse ning eelarve vahel on selged seosed. Investeeringuprojekti puhul kajastub planeeritav investeering selgelt äriplaanis. Omafinantseerimise ja käibe vahendite allikad on selgelt välja toodud. Riskid on välja toodud ja maandamine kirjeldatud. Omafinantseeringu määr on enam kui 45%.
5	Eelarve ja tegevuskava on detailsed. Äriplaani / turundusplaani, projekti kirjelduse ning eelarve vahel on selged seosed. Investeeringuprojekti puhul kajastub planeeritav investeering selgelt äriplaanis. Omafinantseerimise ja käibe vahendite allikad on selgelt välja toodud. Riskid on välja toodud ja maandamine kirjeldatud. Omafinantseeringu määr on enam kui 50%
3. Kohaliku ressursi kasutamine	
1	Projekt ei mõjuta otseselt ega kaudselt kohaliku ressursi väärimist või ei ole seda projektis kirjeldatud.
2	Projekt on suunatud kohaliku ressursi väärimisele, kuid kohaliku ressursi kasutamine ja seos projekti tulemustega on kaudne / ebamäärane. Puuduvad konkreetsed numbrilised näitajad.
3	Projekt on suunatud kohaliku ressursi väärimisele. Projekti tulemused soodustavad oluliselt kohaliku ressursi väärimist, kuid ei ole konkreetses seoses projekti tulemustega (näiteks soetatakse seadmed, mida võib kasutada ka kohaliku ressursi väärimiseks, kuid konkreetne kohaliku ressursi eelistus ei tule äriplaanist või turundusplaanist ega projektist välja).
4	Projekt on suunatud kohaliku ressursi väärimisele. Projekti tulemuste seos kohaliku ressursi väärimisega on selgelt välja toodud ja põhjendatud, sh on ka numbrilised näitajad. Projekt aitab kaasa ühte tüüpi kohaliku ressursi väärimisele (tooraine, loodus, kultuur jne).
5	Projekt on suunatud kohaliku ressursi väärimisele. Projekti tulemuste seos kohaliku ressursi väärimisega on selgelt välja toodud ja põhjendatud, sh on ka numbrilised näitajad. Projekt aitab kaasa rohkem kui ühte tüüpi kohaliku ressursi väärimisele (tooraine, loodus, kultuur jne)
4. Töökohtade loomine	
1	Projekt ei mõjutata töökohtade säilitamist ega loomistga (ka mitte tulevikus ega projekti kaudse tulemina).
2	Projekti otsesel tulemusel töökohti ei säilitata ega looda, kuid projekt loob potentsiaali töökohtade tekkeks tulevikus.
3	Projektiga säilitatakse või luuakse hooajalisi töökohti (olenemata töökohtade arvust)
4	Projektiga säilitatakse või luuakse 1 täistöökoht. Prognoos (ametikoht) on selgelt välja toodud nii kirjeldusena kui ka finantsprognoosides ning põhjendatud.
5	Projektiga säilitatakse või luuakse rohkem kui 1 täistöökoht. Prognoos (ametikoht) on selgelt välja toodud nii kirjeldusena kui ka finantsprognoosides ning põhjendatud.
5. Projekti tulemuse innovaatus/uuenduslikkus	

1	Projekt ei ole innovaatiline ega keskkonnaseisundit parandav.
2	Projektis on kirjeldatud uuenduslikke ja keskkonnaseisundit parandavaid elemente, kuid projekt tervikuna pole innovaatiline.
3	Projektis sisaldub 1 komponent kas tegevuse või tehnoloogia innovaatilisusest ning keskkonnaseisundi parandamisest. Projekt on innovaatiline IHKK piirkonnas.
4	Projektis sisaldub 1 komponent kas tegevuse või tehnoloogia innovaatilisusest ning keskkonnaseisundi parandamisest. Projekti tegevus/ tehnoloogia on innovaatiline Harjumaal.
5	Projekt on innovaatiline, suunatud keskkonnasäästliku tehnoloogia kasutamisele või ainulaadsuse saavutamisele (toode, tehnoloogia, seade vms). Projektiga luuakse lisandväärtust. Innovaatilisus on selgelt välja toodud. Tegevuse ja tehnoloogia innovaatilisus on ainulaadne Eestis.
6. Uute toodete või teenuste lisandumine	
1	Organisatsiooni uusi tooteid või teenuseid ei lisandu.
2	Projekti tulemusena täieneb organisatsiooni poolt pakutavate toodete ja/või teenuste valik. Toote ja/või teenuse sihtgrupp on suunatud tegevuspiirkonna kuni 3 asulale.
3	Projekti tulemusena täieneb organisatsiooni poolt pakutavate toodete ja/või teenuste valik. Toote ja/või teenuse sihtgrupp on suunatud kogu tegevuspiirkonnale.
4	Projekti tulemusena täieneb organisatsiooni poolt pakutavate toodete ja/või teenuste valik. Toote ja/või teenuse sihtgrupp on suunatud lisaks tegevuspiirkonnale kogu Eestile.
5	Projekti tulemusena täieneb organisatsiooni poolt pakutavate toodete ja/või teenuste valik. Toote ja/või teenuse sihtgrupp on suunatud kogu Eestile ja eksportturgudele.
7. Projekti tulemusel tekkiv koostöö	
1	Projekti raames ega projekti tulemusel ei ole / teki otsest koostööd. Tegemist on üksikinvesteeringuga.
2	Projektis osaleb lisaks taotlejale vähemalt 1 koostööpartner. Koostöö ei ole sisuliselt kirjeldatud või puudub partnerite sisuline ja rahaline panus.
3	Projektis osaleb lisaks taotlejale vähemalt 1 koostööpartner. Koostöö (sh iga partneri panus) on sisuliselt kirjeldatud. Esitatud on tõendusmaterjal (näiteks lepingud, koostöökokkulepped vm).
4	Projektis osaleb lisaks taotlejale vähemalt 2 koostööpartnerit. Koostöö (sh iga partneri panus) on sisuliselt kirjeldatud. Esitatud on tõendusmaterjal (näiteks lepingud, koostöökokkulepped vm).
5	Projektis osaleb kolm või rohkem koostööpartnerit. Koostöö (sh iga partneri panus) on sisuliselt kirjeldatud. Esitatud on tõendusmaterjal (näiteks lepingud, koostöökokkulepped vm).